

ה"ת 20190/02/15 - משטרת ישראל - יחידת יאל"כ נגד מוחמד נסר נאג'י בע"מ

בית משפט השלום בחדרה

ה"ת 20190-02-15 מוחמד נסר נאג'י בע"מ נ' משטרת ישראל - יחידת יאל"כ.
תיק חיצוני: 2014/134273

בפני כב' השופט אמיר סלאמה
מבקשת
נגד
משיבה
מוחמד נסר נאג'י בע"מ
משטרת ישראל - יחידת יאל"כ

החלטה

1. לפני בקשה לביטול החלטה מיום 15.2.15, שניתנה במעמד צד אחד, בהעדר התייצבות מטעם המבקשת.
2. ביום 2.2.15, ובתום חקירה סמויה, תפסה המבקשת משאית מ.ר. 74-920-52 (להלן - המשאית), השייכת למשיבה, וזאת בחשד שהמשאית שימשה לביצוע עבירות של כריה בלתי חוקית של חול וגניבת חול, במקרקעין שבצומת גבעת ברנר. כן נתפסו מכשיר סלולארי השייך למנהל המשיבה, ומסמכים שונים.
3. המשיבה הגישה בקשה להשבת התפוסים.
- דיון בבקשה נקבע ליום 15.2.15, לדיון זה לא היתה התייצבות מצד המבקשת. בתום הישיבה נעתרתי לבקשה, והורתי על השבת התפוסים לידי המשיבה.
4. המבקשת הגישה ערר על ההחלטה מיום 15.2.15. בסופו של דבר הערר נמחק, והמבקשת הגישה את הבקשה הנוכחית, במסגרתה ביקשה לבטל את ההחלטה מיום 15.2.15.
- בבקשה נטען כי אי התייצבות המבקשת לדיון היה בשוגג, עקב ריבוי משימות וריבוי דיונים בבתי משפט. נטען כי קיים אינטרס ציבורי בתפיסת המשאית, וכי אין מקום לפגוע באינטרס הציבורי ע"י השארת

החלטה שניתנה בהעדר התייצבות המבקשת על כנה. לגופם של דברים נטען כי מדובר בחקירה מורכבת ומסועפת, אשר במשך חודשים היתה סמויה, ורק לאחרונה הפכה לגלויה, ושבמסגרתה עולה חשד סביר לכך שהמשאית שימשה לביצוע העבירות המיוחסות למשיבה. עוד צוין כי המשאית כבר הוחזרה לידי המשיבה (מכוח ההחלטה מיום 15.2.15), והמבקשת עותרת כעת להטלת מגבלות על המשאית, אשר יבטיחו את אפשרות חילוטה במסגרת הליך פלילי שעתיד להיפתח כנגד המשיבה, לרבות הפקדת עירבון כספי.

5. ביום 26.2.15 התקיים דיון בבקשה לביטול ההחלטה.

במהלך הדיון הוברר כי בקשת המבקשת נוגעת למשאית בלבד, ולא לשאר התפוסים שהוחזרו למשיבה. עוד הוברר כי המבקשת אינה עומדת על כך שהמשאית תוחזר לידיה, אלא מבקשת להטיל מגבלות אשר ימנעו את אפשרות מכירת המשאית, לרבות הפקדת עירבון כספי בשיעור 25%-35% מערך המשאית, ששוויה הוערך בכ- 585,000 ₪ (על פי מחירון "לוי-יצחק" שהוצג).

המשיבה התנגדה לבקשה. לדבריה, אין מקום לביטול ההחלטה שניתנה במעמד צד אחד, הואיל והמבקשת לא סיפקה הצדק סביר לאי התייצבותה. לגופם של דברים נטען, כי המשיבה מכחישה את החשדות המיוחסים לה, וכי אין מקום לחייב את המשיבה בהפקדת סכום בשיעור 25%-25% משווי המשאית, דבר שעלול להמיט אסון כלכלי על המשיבה. המשיבה הדגישה כי טרם הוגש כתב אישום, וכי למשיבה מיוחסת עבירה שבוצעה ביום 12.3.14, ולאור חלוף הזמן אין מקום להורות על תפיסת המשאית. המשיבה הפנתה עוד לסעיף 111(א) לפקודת המכרות, אשר קובע לשיטתה כי תנאי להמשך החזקת המשאית הוא שבחמש השנים שקדמו לתפסתה נעברה עבירה נוספת באותה משאית, דבר שאינו מתקיים כאן. המשיבה הבהירה כי היא אינה מתנגדת להטלת מגבלות על עבירות המשאית, אך סבורה כי אין כל מקום לחיוב בהפקדה כספית, וניתן להסתפק בערבות עצמית. עוד נטען כי הזכויות במשאית משועבדות ממילא לבנק (אשר נתן הלוואה לצורך רכישתה), וכי ממילא אפשרות מכירת המשאית אינה מעשית.

דיון והכרעה

6. תחילה יש לדון בשאלה האם יש מקום להורות על ביטול ההחלטה שניתנה ביום 15.2.15 במעמד צד אחד. כאמור, אי התייצבות המבקשת לישיבה נבע מתוך שגגה, ולא מצאתי שהדבר נבע מזלזול בבית המשפט או בצד שכנגד. בנסיבות אלה סבורני כי האינטרס הציבורי מחייב את ביטול ההחלטה, בכדי לאפשר למבקשת להעלות את טענותיה, ולתת החלטה אשר תיקח בחשבון טענות אלה. משכך, אני מורה על ביטול ההחלטה מיום 15.2.15. להלן אדון בבקשה להשבת התפוסים לגופה, לאחר שהצדדים העלות בפניי את טענותיהם בנדון.

7. לצורך הכרעה במחלוקת בין הצדדים, יש לדון בסוגיות הבאות:

- האם היתה מלכתחילה עילה לתפיסת המשאית.

- ככל שהתשובה חיובית, מהי תכלית התפיסה של המשאית.

- הואיל וקיימת הסכמה בדבר "חלופת תפיסה", מהן בנסיבות העניין המגבלות שיש להטיל ביחס למשאית לצורך הבטחת תכלית התפיסה.

8. באשר לקיומה של עילת תפיסה, קובע סעיף 32(א) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש)[נוסח חדש], התשכ"ט-1969, כדלקמן:

"רשאי שוטר לתפוס חפץ, אם יש לו יסוד סביר להניח כי באותו חפץ נעברה, או עומדים לעבור, עבירה, או שהוא עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה, שניתן כשכר בעד ביצוע עבירה או כאמצעי לביצועה."

במקרה שבפנינו הונח בפני חומר חקירה חסוי, ממנו עולה כי קיים חשד סביר שבמשאית נעברה ביום 12.3.14 עבירה של כריית חול ללא היתר ו/או גניבת חול. משכך, מתקיימת במקרה דנן אחת החלופות של סעיף 32(א) הנ"ל לצורך קביעת עילת תפיסה.

9. באשר לתכלית התפיסה, המבקשת הבהירה שהתפיסה נועדה להבטחת חילוט של המשאית אם וכאשר יוגש כתב אישום כנגד המשיבה בגין העבירות שעל פי החשד בוצעו על ידה.

ודוק; אין המדובר בתפיסה מחמת חשש לכך שהמשאית תשמש לביצוע עבירות נוספות (נזכור שהעבירה המיוחסת למשיבה בוצעה כ- 11 חודשים לפני שהמשאית נתפסה). מדובר כאמור בתפיסה שנועדה להבטחת חילוט עתידי.

תפיסה לשם הבטחת חילוט עתידי מבוססת, בראש ובראשונה, על האמור סעיף 39(א) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש), הקובע כדלקמן:

"על אף האמור בכל דין, רשאי בית המשפט, בנוסף על כל עונש שיטיל, לצוות על חילוט החפץ שנתפס בסעיף 32 או שהגיע ידי המשטרה כאמור בסעיף 33, אם האדם שהורשע במעשה העבירה שנעשה בחפץ או לגביו הוא בעל החפץ; דין צו זה כדין עונש שהוטל על הנאשם."

10. המשך תפיסתו של חפץ להבטחת חילוט עתידי, דורש קיומו של "פוטנציאל חילוט". מדובר בהערכה אשר צופה פני עתיד, שכן ההליך הפלילי טרם הוברר, וטרם ניתנה הכרעה בדבר חילוט החפץ.

במקרה דנן טרם הוגש כתב אישום נגד המשיבה. הדין מכיר באפשרות של תפיסת חפץ לצורך הבטחת חילוטו גם בטרם הגשת כתב אישום, אם כי קיים פרק זמן של ששה חודשים ממועד תפיסת החפץ ועד להגשת כתב אישום, אחריו יש להורות על שחרור התפוס, אלא אם הוארך פרק זמן זה (סעיף 35

לפקודת סדר הדין הפלילי).

בענייננו המשאית נתפסה ביום 2.2.15, וטרם הוגש כתב אישום. המבקשת מדגישה שכתב אישום נגד המשיבה עתיד להיות מוגש, אך הדבר טרם הסתייע עקב הסתעפות החקירה וריבוי המעורבים.

במקרה דנן ניתן לקבוע כי ככל שיוגש כתב אישום נגד המשיבה, קיים פוטנציאל לחילוט המשאית, ומכאן שהיתה בידי המבקשת הזכות להמשיך ולתפוס אותה לצורך הבטחת אפשרות חילוטה.

11. אין ממש בטענת ב"כ המשיבה, לפיה האמור בסעיף 111(א) לפקודת המכרות מונע במקרה את המשך תפיסתה של המשאית לצורך הבטחת תפיסתה. כך קובע סעיף זה:

(א) נתפס רכב לפי סעיף 32 לפקודת מעצר וחיפוש בקשר לביצוע עבירה לפי סעיפים 111 או 111ב יחולו, נוסף על הוראות הפרק הרביעי לפקודה האמורה, הוראות אלה:

(1) הורשע בעל הרכב או האחראי על הרכב מטעם בעל הרכב, בתוך חמש שנים שקדמו לתפיסת הרכב, בעבירה לפי סעיפים 111, 111ב או סעיף 384 לחוק העונשין בקשר עם חומר חציבה, או שהורשע אדם אחר בעבירה כאמור שביצע באמצעות הרכב בתוך חמש שנים שקדמו לתפיסת הרכב, לא יורה בית המשפט על החזרת הרכב לפי סעיף 34 לפקודה האמורה עד תום ההליכים, אלא מנימוקים מיוחדים שיירשמו, ובלבד שיוגש כתב אישום בשל עבירה לפי סעיפים 111 או 111ב בתוך תשעים ימים מיום תפיסת הרכב;

(2) הורשע אדם בעבירה לפי סעיפים 111 או 111ב, והוא בעל רכב שבאמצעותו בוצעה העבירה, רשאי בית המשפט נוסף על כל עונש אחר, להורות על חילוט הרכב.

לטענת ב"כ המשיבה, הואיל והמשיבה לא עברה בתוך חמש שנים שקדמו לתפיסת המשאית עבירה מהמנויות בסעיף זה, אין מקום להמשיך בתפיסת המשאית לאור הקבוע בסעיף 111(א)(1). אלא שהקבוע בסעיף הנ"ל לא בא לגרוע מהדין הכללי לעניין אפשרות חילוט חפץ לגביו נעברה עבירה לפי פקודת המכרות, אלא דווקא להוסיף עליו. הוראות סעיף 111(א)(1) באו להקשות על אפשרות החזרת רכב בו נעשתה עבירה לפי פקודת המכרות בחמש השנים שקדמו לתפיסתו, בכך שהן יוצרות חזקת מסוכנות או חזקת "מועדות" אשר אינה מאפשרת את השבת הרכב לבעליו אלא במקרים חריגים ומנימוקים מיוחדים שיירשמו (ראו והשוו בש"פ 6271/01 מובילי עטיה בע"מ נ' מדינת ישראל). כאשר הרכב לא עבר עבירה כאמור בחמש השנים שקדמו לתפיסתו, ימשיך לחול הדין הכללי לעניין תפיסתו, לרבות לצרכי חילוט עתידי, בהתאם למשטר הקבוע בפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש). עוד אוסיף כי הרצינוול מאחורי סעיף 111(א)(1) חל כאשר עסקין בתפיסת רכב שתכליתה למנוע הישנות ביצוע עבירה באמצעותו, ולא דווקא במצב בו תכלית התפיסה היא הבטחת חילוטה בעתיד. מכל מקום, במקרה שלנו יש לבחון את אפשרות תפיסת המשאית ואת קיומה של חלופת תפיסה על פי המשטר הקבוע בפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש).

12. משקבענו קיומה של עילת תפיסה, וקבענו את תכלית התפיסה, יש לקבוע קיומה של "חלופת תפיסה". בהקשר זה יש לקבוע מהם האמצעים בעלי עוצמת הפגיעה הפחותה ביותר במשיבה ובקניינה, אשר יש בהם כדי להשיג את תכלית התפיסה, כלומר יש בהם במקרה דנן כדי להבטיח חילוט עתידי (ראו והשוו

בש"פ 342/06 לרגו נ' מדינת ישראל).

מובן כי כאשר עסקינן בתפיסה המיועדת להבטיח אפשרות חילוט עתידי של המשאית, יש לקבוע תנאים שיצמצמו, עד כמה שניתן, אפשרות של מכירת המשאית, ואשר יבטיחו כי בבוא היום ניתן יהיה לתפוס את המשאית ולמשש את החילוט.

בהקשר זה המחלוקת בין הצדדים הצטמצמה לשאלה, האם יש מקום להורות על הפקדת עירבון כספי, לצד התנאים "הרגילים" המיועדים להבטחת העדר דיספוזיציה של המשאית. המבקשת סבורה שיש להורות על הפקדת עירבון כספי בשיעור של 25%-35% משווי המשאית, ואילו המשיבה סבורה שיש להימנע מהטלת חוב להפקדת עירבון כספי.

13. הפקדת עירבון כספי בשיעור של 25%-30% משווי של רכב תפוס, כתנאי לשחרורו ולהבטחת אפשרות חילוטו בעתיד, נהוגה בפסיקה. כך למשל נקבע במסגרת בש"פ 6529/10 מגידש נ' מדינת ישראל (שם אושרה הפקדה של 25% משווי כלי רכב תפוסים):

"כבר נפסק כי כאשר תפיסת נכסים נעשית על מנת להבטיח אפשרות לחלט את החפץ, יש טעם בקביעת תנאי כספי המקיים מתאם עם ערכו הכלכלי של הנכס"

על כן, קיימת הצדקה לחייב את המשיבה בהפקדת עירבון כספי להבטחת מימוש החילוט.

אלא שבקביעת סכום הפיקדון וגזירתו כשיעור מסויים מערך המשאית, יש לתת משקל לעובדה שטרם הוגש כתב אישום כנגד המשיבה. לשיטתי, כאשר עסקינן בתכלית תפיסה של הבטחת אפשרות חילוט, אין דין מצב בו הוגש כתב אישום ביחס לעבירה בגינה נתפס התפוס, למצב בו טרם הוגש כתב אישום, שכן במצב אחרון זה קיימת חוסר וודאות מובנית לגבי עצם אפשרות הגשת כתב אישום, וחוסר וודאות זו הולכת וגוברת ככל שחולף הזמן בין מועד התפיסה לבין המועד בו דנים בבקשה להחזרת תפוס. לדעתי, משך חלוף פרק זמן ממועד תפיסת התפוס, משפיע ביחס הפוך על מידת הדרישה הנוגעת להפקדת עירבון כספי להבטחת אפשרות חילוט עתידית, כך שכל שמדובר בפרק זמן ארוך יותר, עוצמת הדרישה ביחס להפקדת עירבון כספי הולכת ופוחתת.

14. במקרה דנן חלף פרק זמן של כחודש וחצי ממועד תפיסת המשאית, כאשר כתב אישום טרם הוגש.

בנסיבות אלה, סבורני שיש להעמיד את הסכום בגין עירבון כספי (ביחד עם תנאים נוספים), על 87,000 ₪, שהם כ- 15% משווי המשאית.

15. נוכח האמור לעיל, אני קובע כי המשיבה תוכל להמשיך ולהחזיק במשאית, בכפוף לקיום התנאים הבאים:

א. מנהל המשיבה, מר מוחמד אג'באריה ת.ז. 028368025 יחתום, בתוך 7 ימים מהיום, על התחייבות לאי ביצוע דיספוזיציה כלשהי במשאית מ.ר. 74-920-52, לרבות מכירת ו/או שעבוד

הזכויות בה או משכונן.

- ב. על המשיבה לרשום במשרד הרישוי, בתוך 7 ימים, צו האוסר על ביצוע דיספוזיציה כאמור במשאית הנ"ל, ולהציג למבקשת אסמכתא בדבר רישום כאמור בתוך פרק הזמן הנ"ל.
- ג. על המשיבה לרשום, בתוך 7 ימים, שיעבוד לטובת המבקשת אצל רשם המשכונות, ביחס למשאית הנ"ל, ולהציג למבקשת אסמכתא בדבר רישום כאמור בתוך פרק הזמן הנ"ל.
- ד. על המשיבה לדאוג לעריכת ביטוח לכיסוי נזקים שייגרמו למשאית, עד גובה ערך המשאית, אשר בו תיכלל המבקשת כמבוטחת, ועליה להציג בפני המבקשת אסמכתא בדבר ביצוע הנ"ל בתוך 7 ימים.
- ה. המשיבה תפקיד בקופת בית המשפט, בתוך 14 ימים, סכום במזומן בסך 87,000 ₪, או לחלופין ערבות בנקאית על הסכום הנ"ל, וזאת כעירבון להבטחת אפשרות חילוט המשאית.

המזכירות תעביר החלטה זו לצדדים.

ניתנה היום, כ"ט אדר תשע"ה, 20 מרץ 2015, בהעדר הצדדים.